

Адыгеим кыщызэгуахыгъ

Юфшэнхэр лъагъэкъуатэх

Урысыем и Президентэу Владимир Путиным и Указкэ мы илъэсыр егъэджекъо-гъэсаклом и Илъэсэу агъэнэфагъ. Ар зэрэрагъажьэрэм фэгъэхьыгъэ юфтыхьабзэу республикэм и Къэралыгъо филармоние цыкълуагъэм Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат хэлэжыагъ.

Джаш фэдэу ащ хэлэжыагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, АР-м гъэсэныгъэмрэ шэныгъэмрэкэ иминистрэ ипшъэрылхэр зыгъэцэкълэу Евгений Лебедевир, гъэсэныгъэм илофышлэхэр, еджаплэхэм япащэхэмрэ ялыкълэхэмрэ.

Юфтыхьабзэр рагъэжыаным ылэкэ республикэм и Лышхъэ егъэджекъо-гъэсаклом и Илъэс фэгъэхьыгъэ къэгъэлъэгъоным иэкспозициехэм зыгъэгъозагъ.

УФ-м просвещениемкэ иминистрэу Сергей Кравцовым пэлудзыгъэ шыкълэм тетэу юфтыхьабзэм хэлэжыагъэрэм шуфэс къарихыгъ. Гъэсэныгъэм ылъэныкълэ шэпхьакълэхэр зэрагъэ-

федэрэм, ныбжыкълэхэр зэрагъасэрэм мэхъанэшхо зэралэр ащ кыхигъэщыгъ. Федеральнэ ведомствэм ипащэ кызырлыуагъэмкэ, педагог цырылоу Константин Ушинскэр кызылху-гъэр мыгъэ илъэс 200 хушч. Ащ епхыгъэу зэнэкълэу, форум зэфэшхьафхэр зэхачэнхэу рахуьхэ.

Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат егъэджекъо-гъэсаклом и Илъэс фэшл кълэплухэм, гурыт, апшъэрэ еджаплэхэм, колледжхэм якълэегъаджэхэм, спортымкэ тренерхэм, производствэм нэлусэ фзышырэ мастерхэм, гъэсэныгъэмкэ ветеранхэм къафэгущуагъ.

«Президентэу Владимир Пу-

тиным егъэджекъо-гъэсаклом и Илъэс гъэнэфагъэнэу унашэу зэришыгъэм къэгъэлъагъо мыщ фэдэ сэнэхьатим обществэм ихэхьоныгъэкэ мэхъанэшхо зэрэратырэ. Президентым зэрэхигъэунэфыкълэуагъэмкэ, «егъэджекъо-гъэсаклом и Илъэс зыкызылхуагъэр зыуахыт, зыкырыуи кълэцыкълэхэмрэ ныбжыкълэхэмрэ атэзыгощэрэ цыфхэм аналэ нахь къатырадзэнэу ары». Урысыем игъэхьагъэхэм егъэджекъо-гъэсакломхэм непэ ялахышхо зэрахашыхэрэм нахьыбэрэ игугъу шыгъэн фае», — кылуагъ Къумпыл Мурат.

Къумпыл Мурат зэрэхигъэунэфыкълэуагъэмкэ, кълэегъаджэм мэхъанэу ратырэм зыкыгъэлэ-

тыгъэнымкэ, кълэеджакълэхэм джырэ шапхъэхэм адиштерэ гъэсэныгъэ ягъэгъотыгъэнымкэ тыхэгъэу бэ щашлэрэр. Гъэсэныгъэм исувереннэ системэ хэгъэгум щызэхэщэгъэнымкэ Урысыем и Президент кыгъэу-цугъэ пшъэрылым игъэцэкълэ нахь лъэшэу аналэ тырагъэты-нэу республикэм ипащэ юфтыхьабзэм кыщилуагъ.

Лъэпкъ проект, къэралыгъо программэ заулэмэ ягъэцэкълэ мэхъанэшхо зэрилэр Лышхъэм кыхигъэщыгъ. Ахэр анахъэу зытегъэпсыхьагъэхэр гъэсэныгъэм, культурэм, спортым япхыгъэ инфраструктурэр гъэцэкълэжыгъэныр, джырэ шапхъэхэм адиштерэ кълэцыкълэ тхылъеджакълэхэр гъэпсыгъэнхэр, егъэджэнымкэ амалыкълэхэр кызыфэгъэфедегъэнхэр, кълэегъаджэхэм нахьышлоу лэпылэгъу ягъэгъотыгъэныр ары.

Мэхъанэшхо зилэ проектхэм яшлуагъэкэ илъэситфым кыкълэцэкълэ республикэм гурыт еджэ-плэ 5, кълэцыкълэу 18,

(Икълух я 3-рэ н. ит).

Мыекълуапэ ипарк зэтегъэпсыхьэгъэным фэгъэхьыгъэ юфтыгъо-хэм зачатегущылэгъэхэ зэлукълэу шылагъэр зэрицагъ АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат.

Зэлукълэ хэлэжыагъэх АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхьаматэу Кларэщэ Анзаур, Мыекълуапэ имэрэу Геннадий Митрофановир, АР-м псэолъэшынмкэ, унэ-коммунальнэ ыкли гъогу хъызмэтымкэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Лафышэ Рэмэзан, къалэм иархитектор шхьалэу Шумэфэ Сулиет, «Стройзаказчыкым» ипащэ ипшъэрылхэр зыгъэцэкълэрэ Хьаджымэ Аслъан, пшъэдэклэжыгъэу ыхьырэмкэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «Форвардым» ипащэу Дзэлл Аскэр, проект ыкли подряднэ организациехэм ялыкълэхэр.

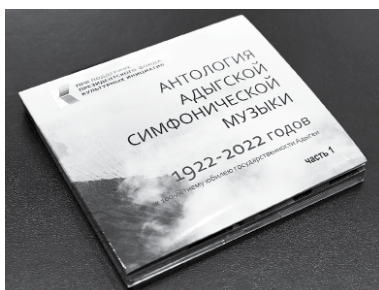
Нэпкъым игъэпытэнкэ ыкли зыгъэпсыфылэ шьолъырым игъэпсынкэ юфэу ашлагъэм икълэуххэр Адыгеим и Лышхъэ зэригъэлъэгъуагъ. Шьугу къэтэгъэклэжы: республикэм исоциальнэ-экономикэ хэхьоныгъэ ипрограммэ тегъэпсыхьагъэу, федеральнэ гупчэм илэпылэгъу хэлэу а юфшэнхэр агъэцэкълэуагъ. Псыхъоу Шхьэгъуащэ инэпкъ километри 2,5-м ехъоу агъэпытагъ, цыфхэр зыщытезекълухъэщтхэ ыкли джэгу-кэ зэфэшхьафхэм апае чыплэхэр ашыгъэх, псыхъом ылъэныкълэ кызырэхышхтхэ чыплэри зэтырагъэпсыхьагъ, къэгъагъэхэр агъэтысхьагъэх. Тетлысхьаплэхэр, къэзыгъэнэ-фышхэр, къалэм итамыгъэу щыт мылэрысэу гъучлым хэшлыкыгъэр, архитектурнэ пкъыгъо зэфэшхьафхэр ыкли нэмыкълэхэр нэпкъым дэжэ щэгъэуцугъэх.

Юфшэн шхьалэхэр ыклэм фэклуагъэх. Кълээдэсхэмрэ хьакълэхэмрэ зыщыгъэпсыфыр чыплэ шхьалэу ар хуьгъэ. Ау ащ дакълэу къэлэгъэн фае: Адыгеим и Лышхъэ паркым изэтегъэпсыхьан зэрэклорэр зеуплэкълэу лъэхъаным кыхигъэщыгъэ шыкълэуагъэм ядэгъэзыжынкэ юфтыхьабзэ заулэ джыри зэшлуахын фаеу зэрэхушхыт.

(Икълух я 3-рэ н. ит).

Лъэпкъ культурэмкIэ мэхъанэшхо иI

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат композиторэу Артем Пысь ригъэблэгъагъ.

Проектэу «Антология адыгской симфонической музыки 1922 — 2022 годов» зыфилорэм иапэрэ кIауххэр ащ кырихылабгъагъ.

Адыгэ Республикэм къэралыгъо гъэпсыкIэ илэ зыхъугъэм ия 100-рэ илээс тегъэпсыхыгъэу а проектыр щыт. Илээси 5-кIэ узэкIэлэбжымэ проектым Iоф дашIау рагъэжыгъагъ ыкIи республикэм и Лышхъэу ащ дыригъэштэгъагъ. Адыгэ лъэпкъ фольклорыр ылапсэу щыт, макIау узIуIэкIагъыр произведенихэм якъэгъотырнэ язэхэ-фынрэ ащ кыихеуытэх. Мы гухэлъыр гъэцэIагъэ хъуным пае Артем Пысь оперэмрэ балетымрэкIэ театрэу Пермь дэтым ипашIау АнзэрэкIо Долэт игъусэу илээсищрэ Москва,

Санкт-Петербург, Мыекъуапэ ятхылъеджапIэхэм ыкIи яунэе хъарзынэхъэм Iоф ащашIагъ. Ащ ишIагъэкIэ мэкъэмэ зэфэ-шхъафхэм янотэхэр кыагъо-тыжынкIэ ыкIи зыпкъ рагъэу-цожынкIэ альэкIыгъ.

Культурэм Iэпылэгъу фэхъурэ Президент фондым ишIагъэкIэ зигугъу къэтшырэ «Антологием» иапэрэ Iахъ тетхагъэ хъугъэ. Ар дискитIоу зэхэт. Адыгеим къэралыгъо гъэпсыкIэ илэ зыхъугъэм ия 100-рэ илээс тегъэпсыхыгъэу ахэр кыда-гъэкIыгъэх. Композиторым апэрэ компакт-дискхэу кыда-гъэкIыгъэхэм ащыщ Адыгэ Республикэм и Лышхъэу шу-хъафтынэу кыритыгъ.

Артем Пысь кыизэрилота-

гъэмкIэ, Н. А. Римский-Корсаковым ыцIэкIэ щыт консерваториеу Санкт-Петербург дэтым исимфоническэ оркестрэ дэлажъэхэзэ, профессиональнэ академическэ музыкэм тегъэпсыхыгъэу бэ тыратхэн альэкIыгъэр. Сыхъатрэ ныкIорэм кыкIоIу узэдэлун плъэкIыщт компакт-дискым произведение 20 фэдиз тет, ахэм янахыбэр тапэкIэ зыпарэкIи кырагъэла-гъэп. 1922-рэ илээсым кыи-щыублагъэу 1968-рэ илээсым нэс ахэм кыизэлъаубыты.

«Мы IофшIэныр едгъэжъэн

зэхъум фондхэм тетхэгъэ мэкъамэу ачIэлъхэр дгъэфедагъэх, джащ фэдэу зэкIэлъыкIоIэ гъэнэфагъэ иIау композиторхэм альэкъуацIэхэр ттхыгъэх. Адыгэ музыкальнэ культурэм апэу зыфэзыгъэзагъэхэр, ордэ-къэшъо мэкъамэхэм атетэу, фольклорыр ылапсэу усэхэр зэхэ-зылхъан зыпкъIыщтыгъэхэр арых зызфэдгъэзагъэхэр», — кыIуагъ Артем Пысь.

Адыгеим и Лышхъэу кыихыгъэщыгъ республикэм иакадемическэ музыкальнэ клэн епхыгъэ ушэтынэу ашыгъэм мэхъанэшхо зэрилэр, Адыгеим иискусствэ къэхъумэгъэнымкIэ ыкIи хэхъоныгъэ егъэшIыгъэнымкIэ а IофшIагъэм кIаух дэгъу зэрэфэхъугъэр. Ащ дакIоу Къумпыл Мурат Адыгеим къэралыгъо гъэпсыкIэ илэ зыхъугъэм ия 100-рэ илээс епхыгъэ юбилей медалэу кыдагъэкIыгъэр Артем Пысь ритыгъ.

«Тиреспубликэ икультурэ клэн бай къэхъумэгъэнымкIэ мы

проектым мэхъанэшхо иIау щыт. Адыгэ музыкальнэ культурэм итарихъ инэклубгохэу зыщымыгъозэгъагъэхэр зыпкъ игъэу-цожыгъээнхэр лъэпкъымкIэ анахъ мэхъанэшхо зилэ IофшIа-гъэхэм ащыщ. Ушэтын IофшIэнуу жъугъэцакIэрэм тапэкIи гъэхъа-гъэхэр щышъушIынхэу шъуфэ-сэIо. ЦIыф жъугъэхэм компакт-дискхэр аIэкIэхъанхэм иамап щылэнми мэхъанэ гъэнэфагъэ иIау щыт, цIыфэу зышIоигъо лэлъ лъэпкъ академическэ мэкъамэхэм якъежапIэхэм нэIуасэ зафишIын ыпкъIын, кытIэкIэхъухъэхэрэм ахэр алыгъэIэсыжыгъээнхэм хэти ыналэ тиригъэтын фэе», — кыихыгъэщыгъ Къумпыл Мурат.

Мы лъэхъэнэ благъэхэм проектым илээтегъэуцэ Мыекъуапэ щыкIошт. Зыпкъ рагъэуцожыгъэ ыкIи тыратхэжыгъэ мэкъамэхэр проектым исайт непи ижъугъо-тэнхэ шъульэкIыщт.

АР-м и Лышхъэу ипресс-кIулыкIу

Хэбзэнчъэу амыгъэзекIоным пае

А. Гусев.

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат пшъэрыл зэрэфишIыгъэм тетэу АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхъаматэу КIэрэцэ Анзаур ар зэришагъ.

Зэхэсыгъом хэлэжыгъэх АР-м ипрокуратурэ, и МВД, щынэгъончъэнымкIэ Федеральнэ кIулыкIуым Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэлорышIапIэ, Федеральнэ хэбзэлэхъ кIулыкIуым АР-мкIэ и ГъэлорышIапIэ, АР-м и Апшъэрэ хыкум, федеральнэ, шъолъыр кIулыкIуым, муниципальнэ об-разованиехэм япашIэхэр.

АР-м и МВД экономикэ щынэгъончъэнымкIэ ыкIи къольхъэ тын-Iыхыным пэу-цужыгъэнымкIэ и ГъэлорышIапIэ ипашIэ игуадзэрэ АР-м мээхэмкIэ и ГъэлорышIапIэ ипашIэрэ къатегу-щылабгъэх мээхэмкIэ хэбзэ-гъэуцугъэр зэраукъорэм, хэбзэнчъэу чыгIхэр рес-публикэм зэрэщыраупкIыхэрэм апэуцужыгъэнымкIэ амалэу зэрэхъэхэрэм.

Зэхэсыгъом зэрэщыха-гъэуныфкIыгъэмкIэ, 2022-рэ илээсым полицием ило-фышIэхэм деревообраба-тывающэ цех 14, чыгIхэр

зыщыраупкIыгъэ чыпIэ 18, пхъэхэр зезыщэрэ транс-порт 680-рэ ауплъэкIугъ. Хабзэм димыштэу гъого-гъуи 8 чыгIхэр раупкIыгъэу агъэунэфыгъ, уголовнэ Iоф-хэр кыизэлъахыгъэх. Доку-ментхэр ямыгъусэу пхъэ-хэр зэрэзэрэащэгъэмкIэ ма-териал 54-рэ, админист-ративнэ пшъэдэкIыжъ ягъэ-хыгъэнымкIэ протоколи 3 зэхэагъэуцагъ.

АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхъаматэ къа-джагъ мээым епхыгъэ хэ-бзэукъоныгъэ зышIыхэрэм ягъогупэ игъом пыбзыкIы-гъэнэу.

«Республикэм и Лышхъэу мээымкIэ хэбзэгъэу-цугъэм кыищыдэлъытэгъэ шапхъэхэр амыукъонэу къафигъэпытагъ. Хэбзэлэхъ кIулыкIуэхэр мээым ибаи-ныгъэхэр зыгъэзекIохэрэм зэралпыпIэщтхэр, хэбзэр зауьокIэ зэрагъэпщынэщт-хэр ахэм ашIэн фэе», — кыIуагъ КIэрэцэ Анзаур.

Краснодар таможенм ипашIэ иллыкIо кыизэриIуа-гъэмкIэ, гъэрэкIо уплъэкIун-хэр зызэхэащэхэм документ зыпымылъ товари 100-м ехъу кыихагъэщыгъ ыкIи

Промышленнэ продукциер хэбзэнчъэу амгъэзекIонымкIэ Адыгэ Республикэм и Комиссии изэхэсыгъо республикэм и Правительствэ зычIэт унэм тыгъуасэ щыкIуагъ.

кIалахыгъ. Илээсыр кыизи-хъагъэм щегъэжыгъэу то-вар нэпцI 900 фэдиз кыи-хагъэщыгъ.

Промышленнэ продукциеу хэбзэнчъэу республикэм щызэрагъаIохэрэр кыихэ-гъэщыгъээнхэмкIэ ыкIи ахэм ягъогупэ пыбзыкIыгъэным-кIэ хэбзэгъэуцугъэр зэра-укъуагъэр кыихыгъэщынэу таможенм игъо фалъэгъугъ.

Россельхознадзорым и Къыблэ шъолъыр Гъэлоры-шIапIэ иллыкIорэ Роспотреб-надзорым АР-мкIэ и ГъэлорышIапIэ ипашIэрэ къалотагъ хэбзэнчъэу гъомылапхъэхэр Адыгеим зэрэагъэзекIо-хэрэм зэрэпэуцужьхэрэр.

Россельхознадзорым ило-фышIэхэм уплъэкIун 29-рэ зызэхэащэм, маркировкэхэр ямыIау гъомылапхъэ 25-рэ кыихагъэщыгъ.

Роспотребнадзорым клэ-лэцIыкIу шхыныгъохэр къа-IэкIэзыгъахъэхэрэр ыкIи ахэм ягъэшхэн зэхэзыщэ-хэрэр, зэхэуытэгъэ гъэсэ-ныгъэ языгъэгъотырэ орга-низациехэр ыуплъэкIугъэх. ЦIыфхэм закыизэрафагъэ-загъэм тетэу гъомылапхъэшI объектхэм административнэ уплъэкIуни 7 ащызэхэащэгъ. ГъэрэкIо гъомылапхъэхэм язытет епхыгъэ админист-ративнэ материал 79-мэ ахэпIагъэх. Сомэ милли-он 1,2-м ехъу кыизэралахы-жыщт тазыр 62-рэ атыраль-хъагъ. ЦIыфхэм япсауныгъэ кыгоон зыпкъIыщт гъо-

мылэпхъэ партия 51-мэ ялугъэкIын кыизэтырагъэу-цагъ.

Республикэм иминистрэхэм я Кабинет и Тхъаматэ администрациехэмрэ кIу-лыкIу гъэнэфагъэхэмрэ япашIэхэм афигъэпытагъ пэшIорыгъэшъ IофшIэныр нахъ агъэлъэшынуу, цIыфхэм япсауныгъэ кыгоон зы-лкъыкIыщт гъомылапхъэхэр Адыгеим игъомылапхъэцэ бэдзэрэхэм къатырарамы-гъэлъхъанэу.

«Хэбзэ кIулыкIуэхэмрэ уплъэкIунхэр зэхэзыщэрэ ведомствэхэмрэ эпидемио-логиемрэ санитариемрэ альэныкIоIэ Iофхэр на-хышIу ашIын фэе. ЦIыф-хэм къагоон зыпкъIыщт гъомылапхъэхэр сатыушIы-плэхэм, ермэлъыкIым, гъэ-сэныгъэмкIэ, псауныгъэм икIэхъумэныкIэ учреждение-хэм ачIарагъахъэхэ хъу-щтэп», — кыIуагъ КIэрэ-цэ Анзаур.

АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхъаматэ зэ-хэсыгъом хэлэжыгъэхэм анаIэ тыраригъэдзагъ зэхэ-сыгъом кыищыхалхъэгъэ Iофыгъохэм ягъэцкIэн нахъ егугъунхэ, мы лъэныкIом-кIэ ведомствэхэм язэдэ-лэжъэныгъэ агъэлъэшын зэрэфаем.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ипресс-кIулыкIу

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу и Указ

Адыгэ Республикэм и ЩытхъуцIау «Адыгэ Республикэм псауныгъэм икIэхъумэныкIэ изаслуженнэ IофышI» зыфилорэр Ф. В. Темчук фэгъэшъошэгъэным ехылабгъ

Псауныгъэм икIэхъумэныкIэ гъэхъагъэу иIэхэм апае щытхъуцIау «Адыгэ Республикэм псауныгъэм икIэхъумэныкIэ изаслуженнэ IофышI» зыфилорэр Темчук Фаинэ Василий ыпхъум — цIыфым ифитыныгъэхэм якъэхъумэныкIэ Федеральнэ кIулыкIуым и ГъэлорышIапIау Адыгэ Республикэм щылэм санитарнэ лъы-плъэныкIэ икIулыкIуу ипашIэ игуадзэ фэгъэ-шъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, гэтхапэм и 27-рэ, 2023-рэ илээс N 54

Адыгэ Республикэм и Лышхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ гухэкIышхо ащыхыгъ Урысые Федерацием изы шъолъырхэм ащыщ хъугъэ Адыгэ Рес-публикэм иуцун зилахышхо хэзышIыхъэгъэ Бэрэтэрэ ТIалый Аскэр ыкIом идунай зэ-рихъожыгъэр ыкIи щымылэжым иунагъо-рэ илахылхэмрэ афэтхъаурыхъэх.

ПшъэдэкIыжъ зыхлэ IэнэтIэ зэфэшхъаф-хэр зыщыIыгъыгъэхэ лъэхъаным: Адыгэ Рес-публикэм и Конституционнэ хыкум и Тхъа-матэу, Адыгэ Республикэм и Президентрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Каби-нетрэ я Администрации и ПашIау зыщытым Адыгеим общественнэ-политикэ зыпкъыты-ныгъэр щыгъэпытэгъэным, цIыф лъэпкъ зэфэшхъафхэу ащ щыпсэхэрэм зэгуры-Iоныгъэ азыфагу илIыным, тиреспубликэ ихэхъоныгъэкIэ амалышIухэр егъэгъотыгъэн-хэм илахъ ащ ахишIыхагъ.

Гуетыныгъэ ин хэлъэу сьд фэдэрэ Iофи ащ ыгъэцакIэщтыгъ, ышхъэки зафэу, цIыфхэм ыгу афыхыгъэу зэрэщытыгъэм кыихэкIау Iоф зыдишIэхэрэми Адыгеим исхэми ар алытэ-щтыгъ.

Бэрэтэрэ ТIалый Аскэр ыкIор тщымы-гъупшэу бэрэ тыгу илIыщт.

ЮфшІэнхэр льагъэкІуатэх

Къумпыл Муратрэ егъэджэн юфымклэ ветеранэу, иклэлэгъэджагъэу Тхайшъэо Нуриетрэ одыджынхэр алыгъэу кытехагъэ, егъэджекло-гъэсаком и Глэхэ зэрэрагъэжыагъэм ар ишыхъатыгъ.

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматуу Владимир Нарожнэм Иофтхьабзэм хэлъа-
быхьэрэм шлуфэс къарыхыгъ.
ЗиофшэнкӀэ гъэхьагъэхэр зиӀэ
кӀэлэегъаджэхэм, гъэсэнныгъэм,
культурэм, спортым иофышӀэх-
хэм Адыгеим и Лышхьвэр
АР-м и Къэралыгъо Совет —
Хасэмрэ ярэзэныгъэ тхылъхэр,
республикэ министерствэхэм
ящтыху тхылъхэр афагъэшъо-
шагъэх. Иофтхьабзэр мэфӀкӀ
концерткӀэ аухыгъ.

**АР-м и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу**

(ИкIэух).

культурэм и Уни 9, физкультурэ комплекс 14 шагъэпсыгъ, гурыт еджэпн 6-мэ яшлын ыуж итых.

Къумпыл Мурат кызыэрэ-хигэщыгэмклэ, зыщыклэхэрэ клэлэегаджэхэм ягэхъазырын ыуж итых. АР-м и Лышхъэ

зэрэгийгэунэфыкыггэмклэ, Уры-
сые зэнэкьокьоу «Ильэсым
мастер» зыфилорэмрэ зэнэ-
кьокьоу «Ньдэлфьбэзэмклэ ыкы
литературэмклэ кэлээггэджэ
аных дэгъу» зыфилорэмрэ
ябарка еггэджэкло-гэсаклом
и Ильэс агьэлагъ. Адыгеим и
Лышхъэ Урысыем просвеще-

АР-м и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибраһымэ ыцлэ зыхьырэм иартист цлэрылоу, Урысыем итеатралынэ лофышлэхэм я Союз исекретарэу ыкыл ишьольыр къутамэ ипашэу Зыхьэ Заурбый театралынэ искусствэм ихэхьонныгъэ гъэхъэгъэшлухэр зэрэщылыгъэхэм пае «УФ-м инароднэ артист» зыфилорэ щытхьуцлэр къыфагъэшшоагъ. Ащ фэгъэхьыгъэ унашъом УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр клэтхъжыгъ.

Зыхьэ Заурбий шытхуэцэ
 лъаплэу кыфагъэшъошагъэм
 пае АР-м и Лышьхъэу Къумпыл
 Мурат кыфэгъушугъ: «Ис-
 нэхъаткIэ гъэсэныгъэ дэгъу
 зэрилэм, сэнаушыгъэу ыкIу
 кIуачIэу хэлъхэм, театральнэ
 искусствэм илъэсыбэрэ зэрэ-
 фэлажьэрэм. Адыгъ театрэ

ихахо фэшъыпкъэу юф зэрэ-
дишлэрэм Зыхъэ Заурбый зы-
парэки пхъожьын умыльэклы-
нэу, лъапкым иартист шып-
къэу ешлэ. Щэч хьэлэп, щыт-
хуццэ лъаплэу кыфагъэшъо-
шгъгээр аш кылэжыгъ.

Зыхъэ Заурбый ыцлэ тирес-публикэ игъунапкъэмэ аблэклы-гъэу къэралыгъом щызэпашлэ. Пшыгъупшэн умылъэкълыщт роль пшлш пчъагъэу театрэм, кино-ми къащишылгъэхэм ащ ыцлэ япхыгъ. Дон-Кихот ирольклэ ащ иактерскэ юфшлэн ыублэгъагъ. Цыф зэфыщытыклэ дахэхэм яухъумакуох ахэр сценэм къычегъэплагъох. Урын ыклм дунэе классикэм, джырэ ыклм адыгэ лъапкъ драматургием япъес-хэмклэ ащ роль 200 фэзид къэгъэлъэгонхэм къащишылгъ.

Артист ныбжьыкълэхэм ягъэ-

сэнклэ клэлээгээдэжэ лофшлэнэу
зэшлуухырэр ыкли Урысыем
итеатральнэ лофышлэхэм ярес-
публикэ кэутамэ пэцэныгээу
дызэрихээрэр хэгээунафыкы-
гээнхэ фее. Урысыем итеат-
ральнэ лофышлэхэм я Союз
исекретарэу шытээ, Урысыем
и Кыблэ театральнэ искусств-
вэм чыхэхэоним ащ илахышу
хильхыагы.

Артистыр шу зыльэгүхэрэр
непи илофшлагэхэм ацэгүшу-
кых. Лъапкъ театрэм иартист
пэрытхэм ясатырэ Зыхьэ Заур-
бый джыри хэт.

Псауныгыз пытэрэ шылэ-
кэшлүрэ илэнхуэ, рихуэхьэрэ
пстэури кыдэхунэу ыкйи ро-
лык/эхэр кышлынхуэ Зыхьэ
Заурбый фэсэлэ!» — кьаци-
тхыг Кьумпыл Мурат ис-
циальнэ нэкълүбгохэм.

Рэзэныгээ тхыль афэгэшьошэгэным ехыллагь

Гъэсэнэгъэм ылъэныкъокIэ гъэхъагъэхэр зэрIэхэм фэшI рэзэныгъэ тхылъ афэгъэшъошэгъэнэу;

1) **Джамырзэ Азидэ Хысэ ыпхъум** — Ад-гэквалэ имуниципальнэ бюджет учреждениеу «Гурыт еджаплэу N 2-у Хь. Я. Бэрэтарым ыцэ зыхьырэм» музыкэмклэ иклэлэегъаджэ;

2) Джарымэкьо Нурбый Шумафэ ыкьом — муниципальнэ образованиеу «Тэхьутэмыкье районым» имуниципальнэ бюджет учреждениеу «Спорт еджаплэу N 1-м» ипашэ;

3) Кабаян Наталья Владимір ыпхум — апшээрэ гэсэныгэ ягэгыотыгэнымклэ федеральнэ кээралыгы бюджет учреждениеу «Адыгэ кээралыгы университетым» инаучнэ кластерэу «Институт живых систем и инженерии здоровья» зыфилорэм естествознаниемклэ ифакультет ботаникэмклэ икафедрэ идоцент;

4) **Ким Александр Афанасий ыкһом** — муниципальнэ бюджет учреждениеу «Олимпиадам хэлэжэштхэрэ зычагэхэазырырэ спорт дэжэлэу N 1-у С.М. Дүнчэгэмэ ыцлэ зыхыырэм» боксымклэ икһутамэ итренер;

5) Ковалева Галинэ Николай ыпхъум —
апшърэ гъэсэнэгъэ языгъэгъотырэ федераль-

нэ кызралыгъо бюджет учреждениеу «Мыекьопэ кызралыгъо технологическэ университетым» иполитехническэ колледж ипашэ игуадзэ:

6) Кожубекова Оксана Владимировна — гэсэныгээ тэдгээ ягээгытыгээнымкээ муниципальнэ бюджет учреждениеу «Кээлээцыйкүүхэмрээ зыныбжээ икүүгээхэмрээ ятворчествээ зыкысээлээуезыгээхэрээ Мыеккөөнээ гүпчэм» иметодист:

7) **Льачіз Олгэ Юрий ыпхым** — еджапIэм джыри мыкIохэрэм атегэпсыхьэгъэ муниципальнэ бюджет учреждением N 18-у «Зипсауныгъэ пых фэхьургъэ сабийхэр зычIэт кIэлэчыкIыкI ыгыныпIэм» икIэлээгъэджэ-дефектолог:

8) **Тхьагъ Фатимэ Рэмзан ыпхъум** — сэнэхьат гэсэныгъэ тедзэ ягъэгъотыгъэнымкIэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «КIэлэеджакIохэм ялэлэсэныгъэ зышыхагъэхьорэ Адыгэ республикэ институтым» ипашэ.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу
КЪУМПЫЛ Мұрат**

къ. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 27-рэ, 2023-рэ илъэс
N 50

Рэзэныгээ тхыль ятыгэным ехылаагь

Гъэсэнэгъэм ылъэныкъоклэ гъэхъагъэу ялэхэм апае рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэнэу:

1) **Бреславцева Ольга Левкон ыпхъум** — Адыгэ Республикэм гъэсэнгъэ ягъэгъотыгъэнымкӀэ икӀэралыгъо бюджет организациеу «ИскусствэхэмкӀэ Адыгэ республикӀэ колледжэу У. Хь. Тхьабысымэм ыцӀэкӀэ шытыр» зыфилорэм иотделениеу «Декоративно-прикладное искусство и народные промыслы» зыфилорэм икӀэлэгъадж;

2) **Федченко Светлана** **Анатолий** **ыпхум** — гъэсэнэыгъэ тедзэ ягъэгъотыгъэнымкӀэ муниципальнэ бюджет учреждениеу «ИскусствэхэмкӀэ Яблоновскэ кӀэлэцӀыкӀу еджаплэр» зыфилорэм ипаш.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъу КЪУМПЫЛ Мурат
кб. Мыекъуапэ,
гъэтхалэм и 27-рэ, 2023-рэ илъэс
N 49

Виктор
ПОДБЕЛЬСКИЙ:

«Паспортым сыадыгэу дэтхэгъагъ»

Шытхэлэ районым ит кутырэу Архиповскэм щыпсэурэ урыс хульфыгэу Виктор адыгэбзэ кьабзэкэ «Шукъеблагъ, шьо шы-хьак!» ылозэ ишагу тыдищэ зэхьум, сымыгэшлэгъон слъэкыгъэп ыкIи гүфэбэныгъэ зыфысыгъэшлыгъ.

лупкIэу гуцылэщтыгъ. Ышыпху-хэм анэмыкIэу клэлэхэм зэкIэ-ми адыгабзэр ашIэ.

Виктор я 8-рэ классыр кы-зеухым Шахтэ дэт кыушхъэ-промышленнэ еджаплэм ще-джагъ ыкIи ащ шылэжыагъ. Пшыжхъаблэ шыщхэу кыде-джагъэх Датхужь Рустем, Ха-курынэ Аслан, Шьаукъо Мосэ (щылэжхэп, ясурэтхэр кыти-гъэлэжгъуэх). Шахтэм Iоф-щишIээ кьеохыгъэ кьатым чIиубытэгъагъ, ащ ыуж маши-нист-электровозу IофшIэныр пьигъэкIотэагъ.

— Пшыжхъаблэ шыщ кIа-лэхэр бэ тыхъоу Iоф зэдэ-шлагъ (ацIэхэр кырилозэ ясурэт-хэр кьегъэлыагъо Виктор), — **пъегъэкIуатэ игушыIэ ащ.** — Ащыгъум паспортэу кысаты-гъагъэм сыадыгэу итхэгъагъ, анэхъ гъэшлэгъоныр сыкызэ-рэхъугъэр кьэзыушыхъатырэ тхьапэми сыадыгэу зэритхэгъа-гъэр ары. Дзэ кьулыкъум сэ-клофэ адыгэкIэ сагъэкIуагъ (мэщхы Виктор). Кьулыкъу ужим Мыекъуапэ дэтыгъэ мэкъумэщ хьызмэтшIаплэу «СМУ N 1»-м сылухыи, электричествэр псэу-плэхэм алэкIэгъэхъэгъэнымкIэ илээ 12-м ехъурэ Iоф сшIагъэ. Бригадирэу сыщытыгъ, адыга-бзэ зэрэсшIэрэм пае адыгэ чылагъохэм сагъаклоштыгъ. Электричествэр зылэкIэсымы-гъэхъэгъэ кьуаджэ Адыгеим итэп, аужырэу Iоф зыщысшIа-гъэр шапсыгъэ кьуаджэхэр ары.

(ЗэкIэ кьуаджэхэм ацIэ ыкIи ахэм ащыпсэуштыгъэ адыгэ хульфыгъэхэм ащыщхэм якъэ-бар, джащ фэдэу пшыжхъа-блэхэм якъэуакIэ фэмыдэу, шапсыгъэхэм агъэфедэрэ гу-щылэ заулэхэр кылуагъ Виктор, ыныбжэ емыллытыгъэу мэш-лахъэу бэ кышIэжырэр).

— Адыгэ шэн-хабзэхэр, зэхэ-тыкIэхэр зэкIэ сэшIэ ыкIи сэгъэцакIэх. Адыгэхэм шхъэкIэ-фэныгъэ ахэлъ, хьакIэр якIас, зиунэ узылухъэрэм «Къеблагъ» ымылоу укылуигъэкIыжыщтэп. Азербайджан кьулыкъур щыс-хыгъ, ахэм якультури, нэмыкI цIыф лъэпкхэм язэхэтыкIи тIэку сащыгуагъ. Ау адыгэхэм афэдэу лъэпкэ дахэ, Iэдэб зы-хэлъ тыди сыщырихылапгъэп, лъытэныгъэшхо афэсэшIы. Уры-сылъ схэлъ нахъ мышIэми, адыгэу зысэлъытэжы. Сызы-шIэхэрэм сагъэлаплэ, шхъэ-клафэ кысфашIы. Кьыспэблэ-гъэ синьбджэгъухэр зэкIэ адыгэх, гукъау нахъ мышIэми, бэмэ ядунай ахъожыгъ, ахэр сэ згъэтIыпкыжыгъэх (ацIэхэр кырилозэ, ясурэтхэр сегъэлэ-гъух). Хьадагъэхэм ефэндым гушыIэ кьащысеты ыкIи адыгэ зэхэтыкIэм тетэу сэри сзэ-кло. ПшыжхъаблэкIэ нэбгырищ псауу тыкъэнагъ, Ожъ Нурбий, Ордэн Казбек ыкIи сэры. Кьур-ланым седжагъ, ау диным сы-фэщэгъэу щытэп.

— Тхъэм икIасэр сыда? — **кысэуупчы Виктор.** — Чэсэй

фыжъ, хьалыгъу ыкIи щэ, цIы-фыр зылэкIэ чэсэй фыжыым клоцIащыхъэ, пшхынэу щытыр хьалыгъурэ щэрэ, — **ежъ-ежы-рэу джэуап кьетыжы Виктор** (Кьурланым кьыриджы-кыгъ).

Виктор 1967-рэ илээсым нэс Пшыжхъаблэ дэсыгъ. Нэужым илофшIаплэкIэ Шытхэлэ райо-ным ит кутырэу Архиповскэм агъакIуи, псэупIэ 26-у итым электричествэр афыришагъ. Ишхъэгъусэу Галинэ ащ нэлуасэ щыфэхъуи, мы кутырым кы-дэнэжыгъ. Илээс 56-рэ хъу-гъэу зэгурьIохэу зэдэпсэху, зэшхъэгъусэхэм пшьэшытIурэ зы клалэрэ зэдэпIугъ. Ахэр Уренгой щэпсэху, якъорэльф Шытхэлэ дэс, якъорэльф ежъ-хэм кьапэгъунгъоу мэпсэу.

Шытху хэлъэу илээсыбэхэм илофшIэн зэригъэцакIагъэм фэшI Лэжэкло Быракъ Пльыжым иорден, медалэу «За доблест-ный труд», бгъэхалхъэхэу «Со-ветскэ Союзым электрофика-циемкIэ иотличник», «Электро-фикацием ия 20-рэ илээс» зыфилохэрэр кьыфагъэшъоша-гъэх.

Илфыгъэхэм адыгабзэр ашIэмэ сеупчыгъ Виктор.

— ПшыжхъаблэкIэ синьб-джэгъоу Бзэджэжыкъо Биназ (идунай ыхъожыгъ) янэу Нэф-сэт, «сыпсауэ уикIалэ кыс-фаци, адыгабзэ езгъэшIэщт» кьысилоштыгъ. Ау клалэр фэя-гъэп, сэри езгъэзыгъэп. Адыга-бзэр зэкIэми зэрагъэшIэныр кьадэхъурэп, ар угукIэ пштэн, уфэен фае. Сэ зэрэспытэ-рэмкIэ, адыгабзэр анэхъ бзэ кьинхэм ащыщ, сыда плэмэ мэкъэзэрацэу хэтыр бэ, — **elo Виктор.**

Ипсауныгъэ еллытыгъэу илээс 55-рэ ыныбжъэу Виктор пен-сием кIуагъэ. Гум нахъ дэгъоу Iоф езыгъэшIэрэ медицинэ пкыгъом фэдэу тIу хагъэуцагъ. Мы мафэхэм ащ илээс 84-рэ ыныбжэ, арэу щытми, мэшэ-лахъэу итеплэа кьызэтенагъ, акылышу, зэкIэри кьешIэжы. Ежыр машинэ рулым Iусэу Пшыжхъаблэ макIо, иныбджэ-гъоу кьэнагъэхэр зэрегъэлэ-гъух. ШыIэныгъэ гъогуу кьыкIу-гъэм Виктор ыгукIи, ыпсэки рыраз. Илфыгъэхэр гъогуу занкIэ тыригъэуцагъэх, ишхъэ-гъусэ егъэтынчы. Кьэнагъэр псауныгъэр арышъ, Тхъэм гъа-шIэ кьыритынэу, илфыгъэхэм яхъар ыльэгъунэу тыфэлъало.

КИАРЭ Фатим.

Сурэтхэр А. Лаутеншлегер тырихыгъ.

Ащ адыгабзэ зэришэрэр кьысалуагъэу щытыгъ нахъ мышIэми, арэуштэу кьытпэгъо-кIынуу сыгугъагъэп. Урысыбзэ-кIэ кьыдэкIырэ республикэ гъээзетым илофшIэхэр сигъуса-гъэх нахъ мышIэми, Виктор адыгабзэкIэ игушыIэ пьигъэ-кIуатэзэ, чырбыщ унэхъоу ишагу дэтыр адыгэхэм яшыкIэу ихъэпIитIу илэу зэраригъэшIы-гъэр кьытигъэлэжгъу. Адыгэ-хэр шу зэрильэгъухэрэр, ахэр зэрэцIыф дэгъухэр унэм тежъфэ кьылуагъ. Виктор адыгабзэкIэ кьыздэгущыIэн фэлагъ нахъ мышIэми, сиофшIэгъу бзыл-фыгъэм бзэр кьызэрэгурьмы-Iорэм кьыхэкIэу, урысыбзэкIэ игушыIэ пьигъэкIотэн фаеу хъугъэ.

— Заор кьемыжъзэ сянэ-сятэхэр Адлер кьыкIыжхыи, псэупIэкIэ кьуаджэу Пшыжхъа-блэ кьыдэтIысхъажыгъагъэх, — **икъэбар кьытфелуатэ Вик-тор Подбельскэм.** — 1940-рэ илээсым мы кьуаджэм сыкы-щыхъугъ. Сятэ механизаторэу Iоф ышIээ дзэ кьулыкъум ащагъ, ащыгъум сабыищ тыхъу-щтыгъ, сшыпхуу нахъыжъэу Аннэ, сшынахъыжъэу Володе ыкIи сэры. Сятэ контузиэ хъуи, Сыбыр госпиталым чIэлыгъ, ащ кьызычIатхыкIыжыым, коцыр зыщылуахыжырэ лъэхъаным тефагъэти, кьани комбайнерэу Iоф ышIагъ. 1947-рэ илээсым дзэм кьыкIыжыи Пшыжхъаблэ кьыгъээзэжыгъ. Нэужым етIани сшы, сшыпхухэр кьэхъугъэх. Унэгъо Iужъу — зэши 5-рэ зэ-шыпхъуи 3-рэ тыхъуштыгъ. Зэш-зэшыпхъу нэбгыри 8-мэ ащы-щэу нэбгыри 4-мэ ядунай ахъо-жыгъ. Мы уахътэм ехъулIэу Пете поселкэу Заревэм, Коле ыкIи Наде Краснодар ащэлсэху.

ЕгъэджэкIо-гъэсакIом и Илъэс

Анахъ шъхьалэхэм ащыщ

ЕгъэджэкIо-гъэсакIом и Илъэс кыхиубытэу Шъачэ икIэлэегъаджэхэр, тренерхэр агъэшлуагъэх.

Къалэм ипаштэу Алексей Копайгородскэм гъэсэнэгъэм иветеранэу, илъэс 30-м кышшымыкIэу IофшIэгъэ илъэсхэр зилэхэм, ныбжьыкIэхэм ягъэсакIохэм, кIэлэегъэджэ унагъохэм кыарыкIыгъэхэм рэзэныгъэ тхылъхэр аритыжьыгъэх. Ащ тетэу кыхагъэщыгъэхэм ащыщ урысые спортым ыкIи физкультурэм яотличникэу, мы лъэныкъомкIэ Пшызэ шъолъыр изаслуженнэ IофышIэу Хъатх Анзаур.

IофшIэгъэ илъэс 46-у иIэм шыщтэу 27-м олимпиадэхэм зыщафагъэхъазырхэр Шъачэ испорт еджапIэ ар ипаш.

ЗэляшIэрэ спортсменыбэу ыгъэхъазырыгъэхэм Урысыем спортымкIэ изаслуженнэ мастерэу зы нэбгырэ, дунее класс зилэ нэбгырых ахэт, спортымкIэ мастерхэр нэбгырэ 50-м, кандидатхэр 150-м ехъух, нэбгыриплI Олимпийскэ джэгунхэм ахэлэжъагъ. Къалэм испорт учреждение анахъ инхэм ащыщтэу зипаштэм дзюдомкIэ, самбэмкIэ, художественнэ гимнастикэмкIэ, теннисымкIэ, боксымкIэ, нэмыкI спорт лъэпкъхэмкIэ кIэлэцIыкIуми, зихэхъогъуми, нэбгырэ миным ехъу цагъасэ.

Анзаур спортым ылъэныкъокIэ ышIэ-рэм нэмыкIэу хы ШлуцIэ шапсыгъэхэм я Адыгэ Хасэ иIофшIэни чанэу хэлажъэ. Джащ фэдэу ар гъэсакIо унагъошхом ипаштэу мэхъу. Мы спорт еджапIэм IофшIэ ыш икIалэу, дзюдомкIэ тренер шъхьалэу, спортымкIэ мастерэу, Пшызэ шъолъыр изаслуженнэ IофышIэу Хъатх Бислъан, ежъ икIэлэ нахьыжъэу, инструктор-методистэу Хъатх Муратэ, анахьыкIэу, дзюдомрэ самбэмрэ икътэмэ итренерэу, Урысыем спортымкIэ имастерэу, апэрэ категории зилэ спортивнэ судьяу Хъатх Мадинэ.

— НыбжьыкIэхэм ягъэсэн, физкультурэм, спортым язегъэушъомбгъун, псауныгъэмкIэ шлуагъэ кытэу псэунхэм кытIкIэхъухъэхэрэр фэщэгъэнхэм къэралыгъом лъэшэу ыналэ тет, — кыIуагъ Хъатх Анзаур. — Мы лъэныкъом мылькы хэплъхъаным имызакъоу, кIэлэ-егъаджэм истатус къэлэтыгъэным, мы сэнэхъатым нахьыбэу уасэ фашIыным дэлэжъэгъэным мэхъанэшхо иI. Ащ пае нахьыжъхэм яопыт, лъэпкъ Iуныгъэм ихабзэхэр гъэфедэгъэнхэ фае.

НЫБЭ Анзор.

Тильэхъан илIыхъужъхэр

Лыгъэм иушэтI

ПсэупIэу Вольнэм шыщтэу илъэс 23-рэ зыныбжь Иван Самойловыр Украинэм шыпсэурэ цIыф мамырхэр къэхъумэгъэнхэм фэIорышIэрэ хэушъафыкIыгъэ дзэ операцием къулыкъур щихъызэ лIыхъужъныгъэ зыхэлъ зекIуакIэ кызэрэзхигъэфагъэм фэшI Коцхъэблэ районыр рэгущхо.

КIэлэ ныбжьыкIэм дзэ пшъэрылъэу кыфагъэуцугъэр ыгъэцакIэзэ иныбджэгъу дзэкIолхэр игъусэхэу разведкэм шыIагъ. Пилот зэрымыс быбырэ аппаратэу щэ зэрылъыр кызырадзыхым къауи, ичIыпIэгъу къулыкъушIэу Натырбые шыщ Евгений Брынько кытефагъ, ылъакъо улагъэхэр тырищакъгъэх.

Ищынэгъончъагъэ ыкIи ежъ ышъхъэ кырыкIоштым ямыгупшысэу Иван псынIкIэу иныбджэгъу зы-

пэлуидзи, илэпылэгъу ригъэкIыгъ.

Иван янэу Наталья Самойловам кызэрилуагъэмкIэ, яхэгъэгъу къаухъумэнэу икIэлэитIуи контракт шыкIэм тетэу къулыкъум кIуагъэх.

Иван лIыблэнагъэу зэрихъагъэр ным инэлусэхэмкIэ зэхихыгъ, телефонымкIэ зэфытеожьых нахмышIэми, ар амыгъэгумэ-кIыным фэшI мы хуэгъэ-шIагъэр кыфалотагъэп. Иван янэ ицыхъэ тель-икIалэхэм афэдэу дзэ-

кIолIхэр зэкъотхэу мамыр шыIакIэм фэбанэхэмэ, текIоныгъэм кызэрэфэ-кIощтхэм.

Хэгъэгум къулыкъу фахъыныр, къаухъумэныр ыкIи ар шлу зылъэгъурэ пстэуми япшъэрылъ. ДзэкIолIхэр — тинепэрэ лIыхъужъых, ахэр мамырныгъэм изехъакIох ыкIи тикъэралыгъо ищынэгъончъагъэ иухъумахIох.

Зищылэныгъэ къулыкъум езыпыхэрэм къэралыгъоми фэгъэкIотэн зэфэшъхъафхэр афэшых. Ахэм

А. Гусев.

нахъ игъэкIотыгъэу нэлусэ-шъуащыфэхъун шъулъэ-кIышт «Адыгея — Служу

Родине» зыфилорэ Телеграм-каналым. Контракт шыкIэкIэ къулыкъум хэ-

хъанэу фаехэм дзэ комиссариатэу зэпхыгъэхэм лъэлу тхылъхэр щатхынхэ фае.

Ишлэжъ тэгъэляпIэ

Иофшлэным цыфыр егъэдахэ, епIу, елэжы, ащ ишIуагъэкIэ ыцIэ шылэныгъэм кыхэнэ.

Псауу шылагъэмэ, Шыхъанчэрыехъаблэ шыщ Мамый Борисэ СултIан ыкъом ыныбжъ илээс 80 хуыщтыгъ.

Я 10-рэ классым ыуж Борис Мыекъопэ деревообрабатывающэ техникумым чIахы, дэгъоу кыуыгъ. Дзэ кыуыкъом кыизекIыжым, Краснодар дэт мебелишI комбинатым мастеру лухагъ. ИофшIакIэрэ игъэпсыкIэрэ агу рехышъ, дагъэIуае. Мафэ горэм генеральнэ пащэр къеджэшъ, Москва еджакIо зэригъэкIощыр кыреIо. Илээсищрэ шытху пылэу къеджэшъ кыгъэзэжы. КыизекIыжым, зыгъэкIуагъэри, езыгъэджэгъэхэри кыгъэукуIтэжыгъэхэп. Мастерым шыригъажы, мебелишI комбинатэу «Пшызэ» зыфилорэм ипэщэ IэнатIэ нэсыгъ. Борисэ гъэхъагъэу илэхэм афэшI тамыгъэу «Ударник десятой пятилетки», ордену «Шытхум итамыгъ», «ИофшIэным иветеран» зыфилохэрэр кыфагъэшъошагъэх. Джащ фэдэу зы шIухафтыным адрэр кыкIэлъыкIозэ ылъэкI кымыгъанэу лэжыагъэ.

Борисэ ИофшIэкIэ закъоп шытхур кызэрилэжыгъэр. Зышыщ лъэккыр шыгъупшэу зы мафи кыхэкIыгъэп. Адыгэ кIалэм шэн-зекIокIэ дахэ хэлъыгъ. Нахыжыыр ылъытэщтыгъ, лъэккыым ишэн-хабзэхэр илэпIагъэх.

МебелишI комбинатым игенеральнэ пэцагъэу Лев Фуцман янэ зэфыкъом, адыгэхэм яшэн-хабзэхэм атэтэу ар ари-

гъэгъэтылэыгъагъ. Зэмылэпкъэгъу нэбгырабэу ИофшIапIэм Iуыгъэхэм ар ашIогъэшIэгъон дэдагъ, ашIодэхагъ. Зянэ шымылэжъ Фуцманми лэшэу ыгу рихы кырилогъагъ: «А сикIал, ащ фэдэу сэри укыыздзекIомэ, сигопэщт ыкIи ащкIэ сыхъыолъэу».

Шылагъ уахътэ фабрикэхэм, заводхэм, комбинатхэм япэщэхэр ежъ цыфэу алутхэм хадзыжхэу. Ащ фэдэу зэхум, Мамый Борисэ процент 99-мэ амакъэ фати, хадзыгъагъ.

А лээхъаным IэкIыбым Iощтыгъэр мэкIэ дэдагъ, Шыхъанчэрыехъаблэ Борисэ нэмыкI ар кыдэхуэгъэп сIоми, сыхэмыукъонэу кысшIошы. Зыдэкогъэ кыралыгъо пэпчъ илэпкъ ащаригъэшIагъ. Ежъ ыдэжъ хъэкIапIэ кызы-кIохэкIи, лъэккы шыхыныгъохэр зытет адыгэ Iанэм пигъэтысхъэщтыгъэх. Тхъачэт шыпсыр ыкIи Iастр IэхомбищкIэ аригъэшхыщтыгъ. Адыгэ шыухэр, адыгэ къашъохэр кызышIыхэрэр зытет пхъэмбгъу цыкIухэр нэпэпIэу аритыщтыгъ. Джащ фэдизэу адыгэ лъэккыым итарихъ аригъашIэ шIоигъуагъ.

Борисэ Иоф зышишIэгъэ илээсхэм цыфхэм ишIуагъэ зэраригъэкIыщтым пылэыгъ. Хэт кьеолIагъэми, илэу фимыгъэцIакIэу IуигъэкIыжыщтыгъэп. АдыгэкIалэ дэсхэу мебелишI комбинатым Iутхэр автобусымкIэ ИофшIапIэм аригъэщтыгъэх. Общежитиэхэр къа-

ритыщтыгъэх, перестройкэр кыizeжъэм, приватизировать ашIыжхы, унэхэр къафэнэжыгъэх. Комбинатым кыдигъэкIырэр АдыгэкIали, ШапсыгIи, Теуцожь районми арыс цыфхэм алэклагъахъэщтыгъ. Цыфхэм зэрашымыгъупшэн, игугъу зэрашыжын лъагъо кыгъэнагъ.

ПчыхъалыкIое еджапIэм ипэцагъэу, Советскэ Союзым и Лыхъужэу Нэхэе Даутэ имузей кыизэIуахы зэхум стенд ящыклагъэу Борисэ зызэхихыкIэ (Шэртэнэ Мэдин ащыгъум еджапIэм ипэцагъэр) «Укыэмыгумэки, Мэдин, зыфэпIогъэ пIалъэм ехъулIэу стендыр кыязгъэщэжыщт», — кыреIо. Зэриуагъэм тетэу къафарегъэщэжы, музир кыизызыIуахыщтым ежыри кырагъэблагъэ.

ПэнэжыкIое еджапIэм ащ дэжыым ипэцагъэу Лыхъурэе Марыет Алы ыпхъум зэхехы мыщ фэдэ адыгэ кIалэ мебелишI комбинатым зэрипащэр ыкIи ащ зыIуегъагъэ. КIэлэегъаджэхэм язэлукIэ горэм тыщагъоигъэу Марыет кы-Iотэжыгъагъ: «Пшынахыжъ кыизэрэспэгъокIыгъэмрэ шхъэкIэфэныгъэу кысыхыгъэмрэ кыэлотэгъуай. А Нурыет, ори утшIодэгъугъ, ау ащ фэдэ адыгэгъэ-шхо зыхэлъ кIалэ сыхулагъэп. Сызэрэклагъэм сыхулагъэушIуыжыгъ».

Езгъэджэгъэхэм ащыщхэр мебелир кыизашIырэ комбинатым Борисэ ыштэщтыгъэх. Ахэр еджапIэм кызыкIохэкIэ кысфалатэщтыгъ: «Нурет Султановна, ар зэрэцыфышIур, ащ ишIуагъэ кы-зэрэтигъэкIыгъэр, ИофшIапIэм Iутхэм пытэныгъэшхо зэрэфашIырэр... Зэрэ-тхъаматэм емылэыгъэу, станокхэм ащыщ къутагъэми, мастерым емыжэу еуцуалэшъ, ешыжы».

Джащ тетэу сшынахыжъэу Мамый Борисэ идэгъугъэу цыфмэ алощтыгъэр стхъакIумэ итыгъ. Игупсэхэми джауцтэу ар афыщтыгъ. Джыри еджэзэ, чэщ ИофшIэныр зидхъэу ахъэ кыгъахъэ зэхум, сэри сызэригъэгушIощтым пылэыгъ. Ащ кысифищэфыгъэгъэ цокъэ пIыжыжхэм ядэхагъэ зэкIэри кхъуа-псэщтыгъ, сэри сызышIошыжыщтыгъ.

ИофшIакIэ дэхагъэ, игукIэгъу лэшыгъэ, илэпкъ ихышъэ ыIуатэзэ ищылэныгъэ гъогу кырыкIуагъ. Сэри, Iа-кьори, чылэри тырэгъушхо. Мамый Борисэ СултIан ыкъор лъэккыым ишъэо класэу шылагъ, шыIэщт!

КОЩЭГЪУ (Мамый) Нурыет.

Пэнэжыкыуай.

Сурэтыр: Коцэгъухэм яхъарзынэщ.

Шэмбэт шIыхъафхэм яшIуагъэкIэ

Адыгеим шэмбэт шIыхъафхэр цырагъэжыагъэх, муниципалитетэу шыIэмэ зэкIэм кыбзэныгъэм щалэпIэх. Компаниеу «ЭкоЦентрэм» ихэушъхъафыкIыгъэ машинэхэм мэфи 10-м кыкIоцI пидзэфэ кубометрэ 300-м еху лиценzie зыпыль полигонхэм ащагъ, ар экологием епхыгъэ акцием кыдыхэлъытагъэу агъэцIагъ.

«Шоигъоныгъэ зилэ пэпчъ мы ИофыгъошIум кыхэлэжъэн ылъэкIыщт. Уахътэри ащ фытегъэпсыхъагъ: тыкъэзыу-цухъэрэ дунаир кыэкIэжы, уц шхъуан-тIэм зыкъэштэ, ар дахэу, къабзэу нэ-пIээгъум итыным фэшI хэкIхэр кыд-дэшъуугъоин шъулэкIыщт. Бэп ащ ищы-кIагъэр, Iэбыцорэ пидзэфэхэр зэрышъу-тэкъошт Iальмэкъхэмрэ», — кыIуагъ «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ къутамэ ипащэу Алыбэрд Налбый.

Арэуцтэу псэугъэх Мыекыуапэ шыщ унагъоу Сычевхэр, ахэм кэлэ шхъалэм

кыпэлэуль мэз шъолъырыр къаукъэ-бзыгъ.

«ТымыгуIэу мэзым кышыткIухъан, жы къабзэ кыэтцэн тыгу хэлъыгъ. Ау хэкIэу итэкъухъагъэр зытэлээгъум, ар Iуымыхыжыныр зыфэтыдагъэп. Сыхъа-тищым кыкIоцI пидзэфэ дзыо 20 кы-тыугъоигъ. Пластикэм ыкIи апчым ахэшыкIыгъэ бэшэрэбхэр, зэгъогогъо агъэлсэлээрэ лагъэхэр ары нахы-бэрэмкIэ зыгъэпсэфаIохэм къагъа-нэхэрэр», — кыIотагъ Яна Сычевам.

Республикэм игъэкъэбзэн епхыгъэ

Иофтхъабзэхэр лъагъэ-кIотэщтыгъ. Шыхъафэхэр зэрэзэхэщтхэмкIэ пэшIорыгъэшъэу макъэ къарагъэлунэу шъолъыр операторыр къаджэ. Къэ-барыр ашIэмэ, хэкIэу къаугъоирэри афыдащыщт. Ащ пае хэушъхъафыкIыгъэ письмэ компанием фа-гъэхми хуыщт е телефон номеру **8-962-868-14-62-м** теонхэ альэкIыщт.

Электроннэ квитанциехэр афагъэхыщтыгъ

Тыкъэзыуцухъэрэ дунаим фэсакы-гъэным фэшI Адыгеим шыIэ шъолъыр операторым тхъапэ квитанциехэр щигъэ-зыенхэ гухэлъ иI, ащ электроннэ доку-ментхэмкIэ Иоф ышIэнэу рехъухъэ.

Документхэу пидзэфэхэр зэрэIуа-щыхэрэм ыпкIэ зэрытхъагъэхэр элек-троннэ шыкIэмкIэ Компаниеу «ЭкоЦен-трэм» иабонент мини 6,5-мэ джырэ уахътэм аIуагъагъэ.

«Тыкъэзыуцухъэрэ дунаим тыфэса-

кыныр апшъэрэ пшъэрылэу тикомпа-ние илэхэм ащыщ. Гъэтхэпэ мазэм Уры-сыем иэкологическэ оператор кытэ-джагъ псэупIэ-коммунальнэ фэлэ-фашIэхэм апае агъэхъазырыр тхъэпэ квитанциехэр щыдгъэзыенхэу, ащ ычIы-пIэкIэ электроннэ шыкIэр дгъэфедэнэу. Мазэ кыс электроннэ квитанциер абонентым фагъэхы, почтэм алымыгъэ-Iэсыгъэу, амылээгъугъэу алон альэ-кIыжыщтэп, ищыклагъэ хъумэ, хъар-

зынэщэу кызырынэжыгъэм кыпхыжын пылэкIыщт. Ащ нэфэшъхъафэу, унагъом исхэм ащыщэу нахъ амал зилэм пидза-фэхэм ядэщын тефэрэ уасэр ытын ылъэ-кIыщт, кыпэблэгъэ цыфым дэлэпыIэ-шъуцт», — кыIуагъ пшъэдэкIыжъ зыхы-рэ обществэу «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ къутамэ ипащэу Алыбэрд Налбый.

Электроннэ квитанциер кыпIукIэным фэшI «Личный кабинет» зыфилорэм уихъан ыкIи шъолъыр операторым исай-

тэу <https://adygeya.clean-ef.ru> ущыкIэтхэн фае. УпчIэу къэуцухэрэм яджэуап жъугъотыщт мыщ фэдэ телефон номе-рымкIэ шъутеомэ: **8-995-904-98-94-рэ**. Пчэдыжъ сыхъатыр 10-м кыщегъэжыа-гъэу пчыхэм сыхъатыр 7-м нэс кыулы-кыушIэхэм шъуадэгъушIэн шъулэкIыщт.

«ЭкоЦентрэм» и Адыгэ къутамэ ипресс-къулыкыу

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «2023-рэ илъэсымкӀэ ыкӀи 2024-рэ, 2025-рэ илъэсхэм ячэзыу пӀалъэкӀэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехылаӀагъ» зыфиӀорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2023-рэ илъэсым мӀазэм и 16-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «2023-рэ илъэсымкӀэ ыкӀи 2024-рэ, 2025-рэ илъэсхэм ячэзыу пӀалъэкӀэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехылаӀагъ» зыфиӀорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2022-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 12-м аштагъэу N 140-р зытэтэу «2023-рэ илъэсымкӀэ ыкӀи 2024-рэ, 2025-рэ илъэсхэм ячэзыу пӀалъэкӀэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехылаӀагъ» зыфиӀорэм (Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет зэхъуыгъэхэр, 2022, N 12) мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) а 1-рэ статья иа 1-рэ лахъ мыщ тетэу къэтыгъэнхэм:

«1. 2023-рэ илъэсымкӀэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет мыщ фэдэу ухэсыгъэнхэм:

1) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет пстӀумкӀи сомэ мин 37335061.5-рэ хахъо иӀэнхэм къырадзэ. Ащ хэхъэх сомэ мин 15296254.1-рэ хъурэ хэбзэлаӀагъ ыкӀи мыхэбзэлаӀагъ хахъохэр, сомэ мин 22038807.4-у зэкӀамыгъэкӀожьыгъэхэр;

2) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет пстӀумкӀи хъарджэу ышӀыгъэхэр сомэ мин 41665965.0-рэ;

3) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет сомэ мин 4330903.5-м фыщыкӀэшт.»;

2) я 6-рэ статья иа:

а) иа 3-рэ лахъ хэт пчӀагъэу «830306.0-р» пчӀагъэу «892470.0-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

б) иа 4-рэ лахъ иа 1-рэ пункт хэт пчӀагъэу «406361.8-р» пчӀагъэу «456361.8-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

в) иа 5-рэ лахъ хэт пчӀагъэу «2629647.5-р» пчӀагъэу «2641447.5-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

г) иа 6-рэ лахъ хэт пчӀагъэу «12152288.5-р» пчӀагъэу «12396865.3-кӀэ», пчӀагъэу «8138607.7-р» пчӀагъэу «8022053.6-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

3) я 7-рэ статья иа:

а) иа 1-рэ лахъ иа 1-рэ пункт хэт пчӀагъэу «4137390.4-р» пчӀагъэу «4979918.4-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

б) иа 1-рэ лахъ иа 2-рэ пункт хэт пчӀагъэу «3998110.2-р» пчӀагъэу «4076247.9-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

в) иа 2-рэ лахъ хэт пчӀагъэу «953580.3-р» пчӀагъэу «1076271.4-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

4) я 8-рэ статья иа:

а) иа 3-рэ лахъ иа пӀагъэу «4843216.3-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

б) иа 3-рэ лахъ иа 8-рэ пункт хэт пчӀагъэу «127689.5-р» пчӀагъэу «177689.5-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

в) иа 3-рэ лахъ иа 11-рэ пункт хэт пчӀагъэу «8743.9-р» пчӀагъэу «35515.3-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

г) иа 4-рэ лахъ иа пӀагъэу «4479583.5-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

д) иа 4-рэ лахъ иа 5-рэ пункт хэт пчӀагъэу «4012338.7-р» пчӀагъэу «3895784.6-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

е) иа 9-рэ лахъ иа 1-рэ пункт хэт пчӀагъэу «5820431.6-р» пчӀагъэу «5940357.0-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

ж) я 10¹-рэ лахъ хэт пчӀагъэу ыкӀи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэм:

«10¹. 2023-рэ илъэсым муниципальнэ образованиехэм ябюджетхэр зэфӀадиз шыгъэнхэмкӀэ дотациехэр сомэ мин 32000.0-рэ хъунхэм ухэсыгъэнхэм.»;

5) я 11¹-рэ статья хэт пчӀагъэу ыкӀи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэм:

«Я 11¹-рэ статья. 2023-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет зерагъэцӀэкӀэштӀыр Адыгэ Республикэм иргъэцӀэкӀэкӀо хэбзэ къулыкъоу социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэхэр анализрэ прогнозрэ шыгъэнхэмкӀэ, предпринимательствэ цыкӀлурэ

гъурытымрэ зыгъэушӀомбгъуыгъэнымкӀэ ыкӀи ӀэпыӀэгъу ягъэгъуыгъэнымкӀэ, инвестициехэр къахалъхӀанхэмкӀэ, федеральнэ хэбзэгъэуцугъэмрэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет адистӀау ӀофшӀэн лъэпкӀэ зауӀэхэмкӀэ лицензиехэр ятыгъэнхэмкӀэ къэралыгъо политикэр къыхэзыхырэ 2023-рэ илъэсым сомэ мин 6992.8-рэ хъурэ субсидиехэр ӀахъзэхӀлӀ обществэу «Адыгэ Республикэм хэхъоныгъэ езыгъэшыгът корпорацием» имыӀкӀу хыӀхӀанхэм ухэсыгъэнхэм чыфӀау ащ тельыр зытыригъэкӀыжыным, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ишӀпхӀэ правовой акт диштӀау ӀахъзэхӀлӀ обществэу «Адыгэ Республикэм хэхъоныгъэ езыгъэшыгът корпорацием» ӀофшӀэн зэхичӀаным апае.»;

6) я 13-рэ статья иа:

а) иа 1-рэ лахъ хэт пчӀагъэу «5387742.3-р» пчӀагъэу «6303329.8-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

б) иа 2-рэ лахъ хэт пчӀагъэу «5743127.5-р» пчӀагъэу «6658715.0-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

в) иа 3-рэ лахъ хэт пчӀагъэу «6087785.0-р» пчӀагъэу «7003372.5-кӀэ» зэблэхъугъэнхэм;

7) мы Законом игуадзэхэм N 1-м, 2-м, 3-м, 4-м, 5-м, 6-м, 7-м, 8-м, 9-м, 10-м, 11-м, 12-м, 13-м, 14-м, 15-м, 16-м адистӀау гуадзэхэм N 1-р, 5-р, 7-р, 9-р, 10-р, 11-р, 12-р, 13-р, 14-р, 15-р, 17-р, 18-р, 21-р, 22-р, 25-р, 29-р къэтыжыгъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхъурэр Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжыгъэу мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мӀазэм и 17, 2023-рэ илъэс
N 178

Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъу

Социальнэ Ӏофтхъабзэхэр зезыхъэрэ мыкоммерческэ организациехэм 2023-рэ илъэсым субсидиехэр зэралӀагъэхъагъхэм япхыгъэ Ӏофыгъо зауӀэмэ яхылаӀагъ

Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ 2023-рэ илъэсым щылэ мазэм и 19-м ышӀыгъэ унашъоу N 9-р зытэтэу «Социальнэ фӀэо-фашӀэхэмкӀэ унэе программэм къышӀыдӀытӀэгъэ фӀэо-фашӀэхэм аӀӀухъэгъэ мыӀыкум щыщ афалӀэгъужьыгъэ, социальнэ фӀэо-фашӀэхэр зэхэзыщӀэхэм Адыгэ Республикэм исоциальнэ фӀэо-фашӀэхэр зыгъэцӀэкӀэхэрэм яреестрэ хагъэхъагъэхэм, ау къэралыгъо заказым иргъэцӀэкӀэн хэмылажъэхэрэм субсидиехэм алӀагъэхъагъхэм ябагъэ ыкӀи 2023-рэ илъэсым ахэр зэраратыгът шыкӀэм яхылаӀагъ» зыфиӀорэр гъэцӀэкӀэгъэным тегъэпсыхъагъэу **унашъо сӀшы:**

1. Ухэсыгъэнхэм:

1.1. Социальнэ фӀэо-фашӀэхэр зэхэзыщӀэхэм Адыгэ Республикэм исоциальнэ фӀэо-фашӀэхэр зыгъэцӀэкӀэхэрэм

яреестрэ хагъэхъагъэхэм, ау къэралыгъо заказым иргъэцӀэкӀэн хэмылажъэхэрэм Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет щыщ субсидиехэр зэралӀагъэхъагъхэм яхылаӀагъэ лъӀу тхыӀыр мы унашъом игуадзэу N 1-м диштӀау;

1.2. Мы унашъом игуадзэу N 2-м диштӀау социальнэ фӀэо-фашӀэхэр зыфагъэцӀэкӀэхэрэм яспискэ;

1.3. Социальнэ фӀэо-фашӀэхэмкӀэ унэе программэм диштӀау афызэхъагъэ фӀэо-фашӀэхэм мыӀыкоу аӀӀухъагъэм фэгъэхыгъэ отчетыр мы унашъом игуадзэу N 3-м диштӀау;

1.4. Социальнэ фӀэо-фашӀэу афагъэцӀэкӀагъэхэмкӀэ реестр-расчетыр мы унашъом игуадзэу N 4-м диштӀау.

2. Къэбар-правовой отделым:

— Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ

Республикэм икъэралыгъо хабзэ иргъэцӀэкӀэкӀо къулыкъухэм я Интернет-сайтрэ мы унашъор аригъэхъанхэм;

— къыхаутыным пае гъэзетхэм «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдӀагъэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет зэхъуыгъэхэр» зыфиӀорэм мы унашъор алӀагъэхъанхэм.

3. Мы унашъор зерагъэцӀэкӀэхэрэм гъунэ лысфынхэм спшӀэ исӀӀыхъажьы.

4. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжыгъэу мы унашъом кӀуачӀэ иӀэ мэхъу.

МинистрӀау МЫРЗЭ ДжанбӀэ

къ. Мыекъуапэ,
мӀазэм и 2, 2023-рэ илъэс
N 35

Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ 2012-рэ илъэсым бӀэдзӀогъум и 30-м ышӀыгъэ унашъоу N 181-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ӀенатӀэхэм аӀухъэ зышӀоигъохэм, Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ икъэралыгъо граждан къулыкъушӀэхэм хахъоу, мыӀыкоу, мыӀыкумкӀэ пшӀэрылӀэу яӀэхэм яхылаӀагъэ къэбархэр зэрахахыӀлэрэ шыкӀэм ехылаӀагъ» зыфиӀорэм зэхъоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Президент 2009-рэ илъэсым Ӏоныгъом и 18-м ышӀыгъэ Указэу N 110-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ӀенатӀэхэм аӀухъэ зышӀоигъохэм, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъушӀэхэм хахъоу, мыӀыкоу, мыӀыкумкӀэ пшӀэрылӀэу яӀэхэм яхылаӀагъэ къэбархэр зэрахахыӀлэрэм ехылаӀагъ» зыфиӀорэм диштӀау гъӀэпсыжыгъэным фӀшӀ **унашъо сӀшы:**

1. Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ 2012-рэ илъэсым бӀэдзӀогъум и 30-м ышӀыгъэу унашъоу N 181-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ӀенатӀэхэм аӀухъэ зышӀоигъохэм, Адыгэ Республикэм

ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ икъэралыгъо граждан къулыкъушӀэхэм хахъоу, мыӀыкоу, мыӀыкумкӀэ пшӀэрылӀэу яӀэхэм яхылаӀагъэ къэбархэр зэрахахыӀлэрэ шыкӀэм ехылаӀагъ» зыфиӀорэм игуадзэу N 2-м мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 23-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнхэм: «23. ведуӀэ специалист-эксперт»;

2) я 28-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнхэм: «28. специалист шхъалэ-эксперт».

2. Къэбар-правовой отделым ипащэу И. С. Шынахъом мы унашъор Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и

Министерствэ исайт ригъэхъанхэм, къыхаутыным пае гъэзетхэм «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдӀагъэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет зэхъуыгъэхэр» зыфиӀорэм алӀагъэхъанхэм.

3. Мы унашъор зерагъэцӀэкӀэхэрэм гъунэ лысфынхэм спшӀэ исӀӀыхъажьы.

МинистрӀау МЫРЗЭ ДжанбӀэ

къ. Мыекъуапэ,
гъэтхэпэм и 6, 2023-рэ илъэс
N 66

Футбол

«Зэкъошныгъэм» тегъэгущю

«Кубань-Холдинг» (станция Павловскер) – «Зэкъошныгъ» (Мыекъяупә) – 0:0.

Командәхәр теклоныгъэм фәбәнагъәх нахь мышләми, ешлэгъур зыми ыхьын ыльәкыгъәп.

— Тәркли, тыздешлэгъә командәмкли ешлэгъур хьылъәу кӀуагъә. Непә зы очко кыиттефәу къәтхьыгъ, сыда пләмә «Кубань-Холдинг» командә анахь лъәшхәм ащыщ, футболист дэгъухәр хәтх, удешләнклә сыдигъуи гъәшлэгъоны ыкӀи кыны, — кыӀуагъ «Зэкъошныгъэм» итренер шхьаләу Беслан Аджинджал.

ДәкӀыгъо ешлэгъуищәу тикомандә илагъэм очкоуи 7 къащыхьыгъ, икъә-

лапчә ләгуаор зыкӀи кыдаригъәдзәгъәп. Непәрә мафәм ехьуләу очко 28-рә ригъэкъугъ ыкӀи ябләнәрә чыпләр дегощы «СКА» (Ростов-на-Дону).

ЯтӀонәрә лигәм иапәрә куп хәт командәхәм кӀахәщырәр ыкӀи очко анахьыбә изыгъэкъугъәр «Черноморец» (Новорос-сийск). КӀымәфә зыгъәпсәфыгъом ыуж «Зэкъошныгъэм» республикәм икъәлә шхьалә апәрә ешлэгъу щыриләшт, «Алания-2-м» мәлыльфәгъум и 1-м лүкләшт. ЗәнәкӀокур аухынкӀә командәхәм ешләгъуитф кӀафәнагъ.

Гандбол

«АГУ-Адыифым» итекӀоныгъ

«Балтийская заря» (Санкт-Петербург) – «АГУ-Адыиф» (Мыекъяупә) – 20:29.

«ГандболымкӀә Урысыем ичемпионат ыкӀәм фәкӀо. ЗәнәкӀокум иятӀонәрә едзыгъо кыдыхәлпытагъәу Адыгеим икомандә Санкт-Петербург щешлагъ ыкӀи япләнәрәу ащ текӀон ыльәкыгъ.

Типшәашәхәр ыпәкӀә ильыхәзә, ешләкӀә дахә кӀагъәлпәгъуагъ. ЯтӀонәрә таймыр рагъәжыагъәу тикомандә хәт ешләкӀо анахь лъәшхәм ащыщәу Оксана Колодяжнаям карточкә плъыжыр кырагъәлпәгъуи, ешләпләм кырагъәкыгъ. Арәу щыт

нахь мышләми, Адыгеим иллы-кӀохәр нахь лъәшыгъәх. Алиса Дворцеваям гъогогъуи 9 ләгуаор кӀәлапчәм дидзагъ. Тикъәлпчәлүтәу Регина Якуповар цыхәшлэгъоу ешлагъ.

Мы теклоныгъэм ыуж «АГУ-Адыифыр» ящәнәрә чыпләм щыт Китаим икомандәу «Фениксым» кӀәхьагъ ыкӀи ешлэгъуищәу кӀәнагъәм ащ ыпә ишъын амал иӀ. Мәлыльфәгъум и 2-м тикомандә Мыекъяупә зичәзыу ешлэгъу щыриләшт.

Кушъхәфәчә спортыр

Анахь дэгъухәр кӀәнәфагъәх

Кушъхәфәчә спортымкӀә Урысые зәнәкӀокухәр Адыгеим щыкӀуагъәх. Ильәс 17 – 18 зыныбж пшәшә ныбжыкӀәхәм ыкӀи зыныбж икӀугъә бзыльфыгъәхәм заушәтыгъ.

Апәрә купым теклоныгъәр кыщыдихыгъ Москва щыщ Татьяна Мальковам, ятӀонәрә хъугъә Санкт-Петербург кыкӀыгъә Диана Смирновар, ящәнәрә чыпләм щыт Людмила Мучкаевар (Санкт-Петербург).

ЯтӀонәрә купым щатекӀуагъ Беларусым иллыкӀоу Анна Терех, мы кӀәралыгъом щыщ Ирина Чуянковам ятӀонәрә чыпләр фагъәшъошагъ, ящәнәрә хъугъә Адыгеим спортсменкәу Елизавета Арчибасовар.

Теклоныгъәр ыкӀи хагъәунәфыкӀырә чыпләхәр кыдзыхыгъәхәм зәхәщакӀохәр афәгушӀуагъәх.

НәкӀубгъор зыгъәхьазырыгъәр БЗЭШУ Асхьад.

Зәхъышагъәр ыкӀи кыдзыхьыгъәкыгъәр:

АР-м лъәпкӀә Юфхәм-кӀә, ІәкӀыб кӀәралхәм ащысәурә тильәпкӀә-гъухәм адырӀә зәпхы-ныгъәхәмкӀә ыкӀи кӀәбар жьугъәм иамалхәмкӀә и Комитет

Адресыр:
385000

кӀ. Мыекъяупә,
ур. Крестьянскер, 236

Редакциер

зыдзыхьыгъәр:

385000,

кӀ. Мыекъяупә,
ур. Первомайскер, 197.

Телефонхәр:

приемнәр:
52-16-79

Редакцием авторхәм кӀаӀихырәр А4-кӀә заджәхәрә тхьапәхәу зипчъагъәкӀә 5-м емыхъухәрәр ары. Сатырхәм азыфагу 1,5-рә дәлгәу, шрифтыр 12-м нахь цӀыкӀунәу щытәп. Мы шапхә-хәм адимыштәрә тхыгъәхәр редакцием зәкӀегъәкӀожыхь.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъәр:

УФ-м хәутын ЮфхәмкӀә, телерадиокъәтын-хәмкӀә ыкӀи зәлгы-ІәсыкӀә амалхәмкӀә и Министерствә и Темыр-Кавказ чыплә гъәлоры-шӀанӀ, зәраушыхьатыгъә номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырәр

ОАО-у

«Полиграф-ЮГ»,
385000,

кӀ. Мыекъяупә,
ур. Пионерскер,
268

ЗәкӀәмкӀи

пчъагъәр

4351

Индексхәр

П 4326

П 3816

Зак. 531

Хәутыным узщыкӀәтхәнәу щыт уахьтәр
Сыхьатыр
18.00

ЗыщыкӀәтхәгъәхәу уахьтәр
Сыхьатыр 18.00

Редактор шхьаләр
МәшлӀәкӀо С. А.

Редактор шхьаләм игуадзәр
Тәу З. Дз.

ПшәдәкӀыжь зыхьырә секретарыр

ЖакӀэмыкӀо А. З.